

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 42

Asemakaavaehdotuksen asettaminen nähtäville: XXIII (Viinikka), XXIV (Nekala), XXVI (Jokipohja), Järvensivu, lidesjärven puisto, asemakaava nro 8725

TRE:932/10.02.01/2020

Valmistelija / lisätiedot:
Montonen Hanna

Valmistelijan yhteystiedot

Projektiarkkitehti Raija Mikkola, puh. 040 8063 019 etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 1241 626, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus

Asemakaavaehdotus nro 8725 (päivätty 21.10.2024, tarkistettu 3.2.2025)
hyväksytään asetettavaksi julkisesti nähtäville maankäyttö- ja
rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Kokouskäsittely

Raija Mikkola ja Timo Koski olivat paikalla asiantuntijoina tämän asian
käsittelyn aikana ja poistuivat kokouksesta esitystensä jälkeen ennen
pätöksentekoa.

Yrjö Schafeitel poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana ja varajäsen
Pentti Hupanen saapui kokoukseen.

Perustelut

Kaupunkiympäristön palvelualue on valmistellut 21.10.2024 päivätyn ja
3.2.2025 tarkistetun asemakaavan ja asemakaavamuutoksen nro 8725.
Asian hyväksyminen kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

Asiakirjat ja lisätiedot ovat osoitteessa www.tampere.fi/kaavat/8725
ehdotuksen nähtävilleasettamisesta lähtien.

Diaarinumero: TRE:932/10.02.01/2020)

Kaavan laatija: Tampereen kaupunki, kaupunkiympäristön suunnittelu,
asemakaavoitus, projektiarkkitehti Raija Mikkola

lidesjärvi on luonnonsuojeluohjelman kohde ja se kuuluu
valtakunnalliseen lintuvesien suojeluohjelmaan. Suunnittelualue sijaitsee
Nekalan kaupunginosassa noin kaksi kilometriä Tampereen keskustasta
kaakkoon. Asemakaava-alue sijoittuu lidesjärven aiemmin
asemakaavoittamattoman etelärannan osalle. Suunnittelualue rajautuu

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

pohjoisessa lidesrannan katuun, idässä matonpesualueeseen, etelässä Nekalantiehen ja lännessä Rantaraittiin. Alue on pääosin vehreää ja voimakkaasti kulttuurivaikutteista. Suunnittelualueen pinta-alasta merkittävä osa koostuu lidesjärven vesialueesta sekä Nekalan että Järvensivun puolella ranta-alueesta.

Kaavatyö aloitettiin vuonna 2020 tavoitteena kehittää lidesjärven ympäristöstä viher- ja virkistysaluetta kaikkien kaupunkilaisten käyttöön. Suunnittelun lähtökohtina ovat alueen luonto- ja maisema-arvot.

Tampereen kantakaupungin yleiskaavan mukaisesti alueelle suunnitellaan luontopainotteista puistokokonaisuutta, huomioidaan vesi- ja ranta-alueella EU:n luontodirektiivilajien elinympäristöt, kehitetään alueen virkistysyhteyksiä sekä esitetään kaupungin viherpalveluohjelman mukaisesti myös muutamaa toiminnallista aluetta Nekalantien tuntumaan.

lidesjärven vesialue ja rantavyöhykkeitä on asemakaavassa osoitettu luonnonsuojelualueeksi (SL). Varsinainen lidesjärven luonnonsuojelualueen perustaminen tapahtuu oman lupaprosessinsa kautta.

Nekalanrannaksi nimettävä lidesjärven eteläranta on pääosin osoitettu kaavamerkinnällä VL-10 lähivirkistysalueeksi, jota hoidetaan maisemallisena kokonaisuutena, jossa vaalitaan alueen kulttuurihistoriallisia arvoja ja luonnon monimuotoisuutta. Hoitotoimenpiteet, täydennysistutukset, maisemallisten näkymien avaaminen sekä virkistystä palvelevat rakenteet ja varusteet tulee sovittaa hienovaraisesti kokonaisuuteen siten, että otetaan huomioon kunkin osa-alueen erityispiirteet. Toimenpiteissä tulee ottaa huomioon merkittävä kasvi- ja eläinlajisto. Alueelle tulee laatia käyttö- ja hoitosuunnitelma.

Liikennemelulle altistuva osa Järvensivun puoleista rantaa on osoitettu kaavamerkinnällä EVS suojaviheralueeksi, jolla sijaitsee luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas ekologinen yhteys. Muu osa pohjoisrantaa on lähivirkistysaluetta (VL).

Rantaraitin ja Nekalantien varrelle on osoitettu merkinnällä ET-2 paikat nykyisille muuntamorakennuksille.

Nekalanrannan yleissuunnitelmassa voimakkaimmin uudistettavat alueet on osoitettu kaava-alueen länsipuoliskolle; vanhan kaatopaikan alueelle sekä Nekalantien varren varikko- ja varastoalueille. Puhdistettava kaatopaikka-alue tulee uudelleen viherrakennettavaksi, mutta sen maisematilallinen luonne säilyy perustettavien niittyjen ja nurmialueiden sekä rantaviivaa seuraavien puustutusten myötä. Uudistaminen tarjoaa mahdollisuuden myös leviämään päässeiden haitallisten vieraslajien hävittämiseen alueelta. Rakennetummat viheralueen osat leikki- ja liikuntatoimintoihin on sijoitettu yleissuunnitelmassa nykyiselle varikkoalueelle.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muilta osin yleissuunnitelmassa esitetyt ratkaisut ovat viheralueen nykytilaa säilyttäviä ja maltillisesti virkistysten olosuhteita kehittäviä. Entisen taimiston alueelle on osoitettu pieniä nurmialueita oleskeluun sekä puuston harventamista säilyvien puiden kasvuolosuhteiden parantamiseksi. Rannan taukopaikkoja on esitetty kehitettäväksi sekä rantareitin kosteimpiin kohtiin laiturimaisia puutasoja/pitkospuita.

Kaavakarttaan on merkitty alueina maalla sijaitsevat, direktiivilajeille (liito-orava ja lepakot) tärkeät ympäristöt. Viitasammakon elinympäristöt sijaitsevat vesirajassa luonnonsuojelualueen (SL) alueella, mutta ne on osoitettu myös aluemerkinä (luo-4).

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma kuulutettiin nähtäville 19.11.2020 - 10.12.2020 sekä lähetettiin tiedoksi osallisille. Aloitussaiheessa järjestettiin lisäksi osallisille virtuaalityöpaja. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin viranomaisilta, Tampereen kaupungin hallintokunnilta ja työryhmiltä kuusi kommenttia ja yksi teknisluonteinen tarkistusehdotus. Viranomaisten ja hallintokuntien kommentteissa otettiin kantaa mm. tarvittaviin selvityksiin sekä luontoarvojen, arkeologisten ja maisemallisten arvojen huomioimiseen suunnittelussa.

Osallisten antamia palautteita oli yksitoista. Palautteissa tuotiin esiin mm. seuraavia seikkoja:

- suunnittelualue tulisi säilyttää mahdollisimman luonnonmukaisena
- lidesjärveä rantavyöhykkeineen tulisi kehittää ainoastaan luonnonhoidon ja luontomatkailun näkökulmasta
- yhteyksiä suunnittelualueelta muualle lidesjärven rantavyöhykkeelle tulisi parantaa
- Järven etelärannalle tarvittaisiin uusi mittava lintutorni ja sen alle sadekatos
- Nekalantien varteen kunnolliset paikoitustilat ja infokahvila wc-tiloineen
- Nekalan vanhaa kaatopaikkaa ei tulisi ryhtyä kunnostuksen puitteissa kaivelemaan, luonto hoitaa puhdistuksen ajan myötä
- Erityisesti luonnon monimuotoisuutta tukevat mm. iso kuusiaita taimiston länsilaidalla ja pensaikkokosteikko siitä edelleen länteen. Nämä tulee säilyttää.

lidesjärven puiston asemakaavaprosessia koskien kaupunginvaltuustolle toimitettiin 20.12.2021 "Tampereen lidesjärvi ja sen eteläpuolinen alue luonnonsuojelualueeksi" -kansalaisadressi. Kansalaisadressissa esitetään, että koko alue lidesjärven rannasta Nekalantielle ja matonpesupaikalta Rantaraitille kehitetään ensisijaisesti luonnonsuojelualueena eikä ihmiselle rakennettuna oleskelu- ja toimintapuistona.

Myös pormestariohjelmassa 2021-2025 on korostettu, että asemakaava-alueeseen kuuluvalla lidesjärven etelärannalla tulisi pidättäytyä kokonaan viherpalveluiden eli ihmisille tarkoitettujen toiminnallisten alueiden rakentamisesta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Pormestariohjelman 2021-2025 ja kansalaismielipiteen ohella asemakaavatyössä ja Nekalanrannan yleissuunnittelussa on pyritty kuitenkin huomioimaan myös Tampereen kaupungin päätöksenteossa aiemmin linjattuja tavoitteita. Nämä tavoitteet ilmenevät Tampereen luonnonsuojeluohjelmasta, ajantasaisesta yleiskaavasta (Kantakaupungin yleiskaava 2040 ja vaihekaava valtuustokaudelle 2017-2021) sekä viherpalveluohjelmista (Leikkipaikat 2021-2030, Koirapalvelut 2011-2025). Luonnonsuojeluohjelman ja yleiskaavan on hyväksynyt kaupunginvaltuusto, viherpalveluohjelmat puolestaan yhdyskuntalautakunta. Asemakaavassa esitetty luonnonsuojelualueen rajausta perustuu yleiskaavaan ja luonnonsuojeluohjelmaan. Yleiskaava ja viherpalveluohjelma puolestaan ovat taustalla siinä, miksi toiminnallisia alueita esitetään kaava-alueelle.

Pormestariohjelma ja kansalaisadressi on huomioitu suunnittelussa siten, että asemakaavamääräykset tähtäävät luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen ja luontoarvojen turvaamiseen. lidesjärven etelärannalle asemakaavassa osoitettu pääkäyttötarkoitus VL-10 velvoittaa vaalimaan luonnon monimuotoisuutta. Erillisillä asemakaavamerkinnöillä säilytetään ranta-alueella ja maalla esiintyvien luonnonsuojelulain mukaisten lajien elinympäristöt. Näitä lajeja ovat liito-orava, lepakot, täplälampikorento ja idänkirsikorento sekä loistuppisieni. Asemakaavan yleismääräysten mukaisesti alueen suunnittelussa ja kunnossapidossa on huomioitava alueen merkitys lintujen tärkeänä pesintäalueena sekä muutonaikaisena ruokailu- ja levähdysalueena. Asemakaavassa on annettu yleismääräys myös lepakoiden huomioimisesta alueen valaistusta suunniteltaessa.

Nekalanrannaksi nimettyä lidesjärven etelärantaa koskeva viheralueen yleissuunnitelma perustuu alueen umpeenkasvun välttämiseen sekä mahdollisimman monipuolisten kasvillisuustyyppien ja sitä kautta eläimistön elinympäristöjen ylläpitoon.

Asemakaavan valmisteluaineisto kuulutettiin nähtäville 24.10. - 14.11.2024. Aineistosta saatiin viisi kommenttia viranomaisilta ja Tampereen kaupungin hallintokunnilta. Valmisteluaineistoa esiteltiin myös suunnittelijoiden päivystystilaisuudessa 6.11.2024. Osalliset antoivat aineistosta 56 mielipidettä.

Viranomaisten lausunnoissa kaavaratkaisua pidettiin periaatteeltaan kannatettavana. Luontoarvoja, arkeologisia ja maisemallisia arvoja turvaaviin kaavamerkintöihin esitettiin joitakin tarkennuksia. Kaatopaikan kunnostuksesta esitettiin lisäkysymyksiä. Viranomaisten ja hallintokuntien lausunnot on pystytty pitkälti huomioimaan kaavaehdotuksessa ja siihen liittyvässä aineistossa. Valmisteluvaiheen lausunnot ja mielipiteet sekä niihin annetut vastaukset on koottu palauteraporttiin, joka on kaava-aineiston liitteenä.

Osallisten palautteissa nousi vahvimmin esiin tavoite turvata lidesjärven etelärannan luontoarvot säilyttämällä alue pitkälti nykytilassaan. Viherpalvelujen tuomista alueelle vastustettiin hyvin monissa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

mielipiteissä. Kaavaratkaisussa ja Nekalanrannan yleissuunnitelmassa on pyritty sovittamaan Nekalanrannan luontoarvoihin jonkin verran toiminnallisia alueita. Uudet toiminnot osoitetaan nykyisille varasto- ja varikkoalueille Nekalantien tuntumaan.

Lausunnot

Pirkanmaan Ely-keskus, Pirkanmaan maakuntamuseo

Tiedoksi

Timo Koski, Eeva Punju, Katariina Rauhala, Pirkanmaan ELY-keskus, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen

Liitteet

- 1 Liite yla 18.2.2025 Asemakaavakartta
- 2 Liite yla 18.2.2025 Asemakaavaselostus
- 3 Liite yla 18.2.2025 Asemakaavan seurantalomake
- 4 Liite yla 18.2.2025 Asemakaavan vaikutusten arviointi

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja on asetettu nähtäväksi 21.2.2025 kaupungin internetsivuille www.tampere.fi

Päätös on lähetetty sähköpostilla 24.2.2025

Tampere
24.02.2025

Jonna Koivumäki
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§42

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)